

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2025 թվականի
մայիսի 22-ի N 611 - Լ որոշման

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ 2025-2030 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

NN ը/կ	Միջոցառում	Ակնկալվող արդյունք	Ժամկետ	Պատաս- խանատու	Համակատա- րողներ	Ֆինանսավորման աղբյուրը
1. Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի համակարգի արդիականացում և միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցում						
1.1	Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի համակարգի արդիականացում	1) Նոր անշարժ դիտակայանների ձեռքբերում, մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի համակարգի ավտոմատացման շարունակական զարգացում՝ ընդգրկելով ՀՀ 14 բնակավայրերը: (Երևան 6 դիտակայան, Գյումրի 1 դիտակայան, Վանաձոր 1 դիտակայան, Ալավերդի 1 դիտակայան, Հրազդան 1 դիտակայան, Արարատ 1 դիտակայան, Քաջարան 1 դիտակայան, Կապան 1 դիտակայան, Ծաղկաձոր 1 դիտակայան) Միջազգային չափանիշներին համապատասխան, առողջապահության համաշխարհային կազմակեր-	2025 թ. և շարունակական	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	Տարածքային կառավարման և ենթակառուց- վածքների նախարարություն	Պետական միջոցներ կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 2025 թ. (2 դիտակայան) պետական բյուջե 300 000 հազ. դրամ

		պության կողմից հաստատված, մարդու առողջության համար հիմնական վնասակար աղտոտիչների (ներառյալ փոշու մասնիկները՝ PM25 և PM10, ազոտի և ծծմբի երկօքսիդները, ածխածնի մոնօքսիդը, գետնամերձ օզոնը) չափման և իրական ժամանակին, և օպերատիվ հանրությանը ներկայացնելու հնարավորություն:				պահպանման և շահագործման ծախս 60 000 հազ. դրամ 2026 թ. (4 դիտակայան) 600 000 հազ. դրամ, պահպանման և շահագործման ծախս 120 000 հազ. դրամ 2027 թ. (5 դիտակայան) 750 000 հազ. դրամ, պահպանման և շահագործման ծախս 150 000 հազ. դրամ
--	--	---	--	--	--	--

						2028 թ. (2 դիտակայան) 300 000 հազ. դրամ, պահպանման և շահագործման ծախս 60 000 հազ. դրամ 2029 թ. (1 դիտակայան) 150 000 հազ. դրամ, պահպանման և շահագործման ծախս 30 000 հազ. դրամ
		2) Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի շարժական դիտակայանի ձեռքբերում	2029 թ.	Շրջակա միջավայրի նախարարություն		Պետական միջոցներ կամ օրենքով

		Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի համակարգում անհրաժեշտ է ունենալ շարժական դիտակայաններ, արդյունքում՝ մշտական դիտակայան չունեցող բնակավայրերում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության վիճակի ժամանակավոր գնահատման հնարավորություն մթնոլորտային օդի աղտոտվածության արտակարգ իրավիճակներում՝ հրդեհ, պայթյուն և այլն, թեժ կետին մոտ դիտակայանի տեղակայման և իրական ժամանակում բնակչության շրջանում իրազեկման աշխատանքների իրականացման հնարավորություն				չարգելված այլ միջոցներ (2 շարժական դիտակայան) 400 000 հազ. դրամ Շարժական դիտակայանի տարեկան պահպանման և շահագործման ծախսը կազմում է 70 000 հազ. դրամ
		3) Օրգանական աղտոտիչների և փոշու մեջ ծանր մետաղների ներառում դիտարկումների համակարգում Օրգանական աղտոտիչների և փոշու մեջ ծանր մետաղների որոշման համար լաբորատոր	2028 թ.	Շրջակա միջավայրի նախարարություն		Պետական միջոցներ կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

		կարողությունների զարգացում և օրգանական աղտոտիչների լաբորատոր փորձարկումների հավատարմագրման ցանկում ներառում				400 000 հազ.դրամ - 600 000 հազ. դրամ, պահպանման ծախսերը կազմում է 30-50000 հազ. դրամ
		4) Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի տվյալների որակի հսկողություն, կարողությունների զարգացում Միջազգային ստանդարտներով հավատարմագրված համապատասխան ռեֆերենս լաբորատորիայի առկայություն: Արդյունքում՝ տարբեր կազմակերպությունների կողմից մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի սարքավորումների ստուգաճշտման հնարավորություն՝ ապահովելով մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի տվյալների ճշգրտությունը, հետևողականությունը և հուսալիությունը.	2028 թ.	Շրջակա միջավայրի նախարարություն		Պետական միջոցներ կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 200 000 հազ. դրամ - 500 000 հազ.դրամ Ռեֆերենս լաբորատորիայի տարեկան պահպանման

						ծախսերը կազմում է 20 000 հազ. դրամ
		5) Մթնոլորտային օդի որակի մոդելավորման, կանխատեսման համակարգի (ծրագրի) ստեղծում և կիրարկում Մթնոլորտային օդի աղտոտվածության բաշխվածության, անշարժ աղբյուրներից արտանետումների տվյալների հետ համադրման մոդելավորում, կանխատեսման գործիքակազմի ստեղծում, արդյունքում՝ 1. շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման նախագծերի նախնական փուլում տվյալ գործունեության ազդեցության առավել ճշգրիտ գնահատում և կանխատեսում 2. օդի որակի վրա աղտոտվածության կրճատմանն ուղղված միջոցառումների դերի գնահատում և կանխատեսում	2027 թ.	Շրջակա միջավայրի նախարարություն		Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում:
2. Օրենսդրական դաշտի վերանայում						

2.1	Քաղաքաշինության կոմիտեի 2008 թվականի հունվարի 14-ի «ՀՀԾՆ I-3.01.01-2008 «Շինարարական արտադրության կազմակերպման աշխատանքների կատարում» շինարարական նորմերը հաստատելու մասին» հրամանում փոշենստեցման, այդ թվում՝ փոշենշիչ սարքավորումների, կիրառման պահանջի սահմանում	Շինարարության բնագավառում փոշենստեցման՝ այդ թվում՝ փոշենշիչ սարքավորումների, կիրառման պահանջի սահմանում, որը հնարավորություն կտա կանխարգելելու շենքերի և շինությունների կառուցման (վերակառուցման, վերականգնման, քանդման, հիմնական և ընթացիկ նորոգման), ինչպես նաև փոշու արտանետման հետ կապված այլ աշխատանքներ իրականացնելիս փոշու արտանետումների շինարարական հրապարակից դուրս տարածվելը՝ հիմնված քաղաքաշինական նորմատիվների հստակ պահպանմամբ՝ փուլային տարբերակով:	2026 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, Երևան քաղաքում փոշենստեցման, այդ թվում՝ փոշենշիչ սարքավորումների, կիրառման պահանջի սահմանում 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Քաղաքաշինության կոմիտե Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Քաղաքաշինության, տեխնիկական, հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում:
-----	---	---	--	---	--	---

					Երևանի քաղաքապե- տարան	
2.2	«Տարածքային կառավար- ման և ենթակառուցվածք- ների նախարարի 2022 թվա- կանի սեպտեմբերի 9-ի N 15-Ն հրամանի մեջ լրացում կատարելու մասին» հրամանի նախագիծ	Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծին ներկայացվող նվազագույն պահանջներում կներառ- վեն փոշենստեցման, այդ թվում՝ փոշեճնշիչ սար- քավորումների կիրառման պահանջը՝ համապա- տասխան հաշվարկ հիմնավորումներով, որոնց կիրառմամբ հնարավոր կլինի նվազեցնել հանքարդյու- նաբերության ոլորտում փոշու արտանետման տարածումը:	2026 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ Երևան քաղաքում փոշենստեցման, այդ թվում՝ փոշե- ճնշիչ սարքավոր- ումների, կիրառ- ման պահանջի սահմանում 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Քաղաքաշինության կոմիտե Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք- ների նախարարություն	Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Բնապահպանու- թյան և ընդերքի տեսչական մարմին Քաղաքաշինու- թյան, տեխնիկական,	Լրացուցիչ ոեւորսներ չեն պահանջվում:

					հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին Երևանի քաղաքապե- տարան	
3. Իրագեկման, բացատրական աշխատանքներ համայնքներում քաղաքացիների շրջանում						
3.1	Միջգերատեսչական համա- տեղ միջոցառումների իրա- կանացում	Համայնքներում քաղաքացիների շրջանակում բացատրական, իրագեկման աշխատանքներ մթնոլորտային օդն աղտոտող վնասակար մարդածին երևույթների և դրանց հետևանքների վերաբերյալ, մասնավորապես՝ խոզանների, չորացած բուսածածկույթի, արտադրական թափոնների,	2025 թ. և շարունակական	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	Տարածքային կառավարման և ենթակառուց- վածքների նախարարություն	Լրացուցիչ ոեւուրսներ չեն պահանջվում:

		վտանգավոր թափոնների այրման հետևանքների մասին բացատրական աշխատանքներ			Առողջապահու- թյան նախարարություն Մարզպետների աշխատակազմ (առողջապա- հության, գյուղատնտեսու- թյան և շրջակա միջավայրի պահպանության վարչություններ) Բնապահպանու- թյան և ընդերքի տեսչական մարմին (տարածքային ստորաբաժա- նումներ) Տեղական ինքնակառավար- ման մարմիններ	
--	--	--	--	--	--	--

4. Վարչական պատասխանատվության միջոցների խստացում							
4.1	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի՝ մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջների դրույթների վերանայում	1) Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 81.1-ին հոդվածով նախատեսված յուրաքանչյուր իրավախախտման համար նախատեսել առանձին պատասխանատվության միջոցի և սահմանաչափի կիրառում:	2026 թվականի սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում:	
5. Այլ միջոցառումներ							
5.1	Կանաչ տարածքների ավելացում	Երևան քաղաքում կանաչապատ տարածքների ավելացում (<i>Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության կողմից ցուցված մեկ շնչին բաժին ընկնող կանաչ տարածքների ցուցանիշների ապահովում</i>) (1 շնչի համար առնվազն 9 քառ. մ կանաչապատ տարածք)	2025 թ. և շարունակական	Երևանի քաղաքապետարան		Երևան քաղաքի բյուջե կամ պետական բյուջե (բնապահպանական վճարներից համայնքին հատկացված	

						մասհանումների միջոցներով) կամ ֆինանսավորման այլ աղբյուրներ 2025 թ. 10 հա կանաչապատ տարածք 100 000.0-150 000.0 հազ. դրամ 2026 թ. 7 հա կանաչապատ տարածք 70 000.0- 105 000.0 հազ. դրամ 2027 թ. 7հա կանաչապատ տարածք 70 000.0- 105 000.0 հազ. դրամ
--	--	--	--	--	--	--

						2028 թ. 7հա կանաչապատ տարածք 70 000.0- 105 000.0 հազ. դրամ 2029 թ. 5հա կանաչապատ տարածք 50 000.0- 75 000.0 հազ.դրամ 2030 թ. 5հա կանաչապատ տարածք 50 000.0- 75 000.0 հազ. դրամ
5.2	Ավտոտրանսպորտային միջոցների արտանետումների չափման համակարգի	Ավտոտրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննության շրջանակներում շարժիչի արտանետումների չափման գործընթացի ամբողջական թվայնացում, տեխնիկական զննության կայանների	2025 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-	Շրջակա միջավայրի նախարարություն,	Օրենքով չարգելված միջոցներ

	և վերահսկողության գործընթացի կատարելագործում	տեխնիկական վերազինում, արտանետումների ստուգման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության էլեկտրոնային եղանակով ապահովման առաջարկությունների մշակում:		ների նախարարություն	Ներքին գործերի նախարարություն Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին	
--	--	--	--	---------------------	---	--

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ